

**แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69
(ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569)
จังหวัดปราจีนบุรี**

คณะกรรมการบริหารศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาก็ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดปราจีนบุรี

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. เป้าหมาย	1
4. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	2
5. แนวโน้มสถานการณ์	4
6. การเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา	5
7. มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69	6
8. พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ปี 2568/69	13
9. การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์และปัจจัยการผลิต	14
10. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 ทั้งประเทศ ในเขตชลประทาน	16
10.1 ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง แหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ และการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก	16
10.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านแหล่งน้ำจังหวัดปราจีนบุรี	22
10.3 ข้อมูลบ่อบาดาลในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี	26
11. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69	28
12. การคาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบหากเกิดสถานการณ์ภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง จังหวัดปราจีนบุรี	31
13. แผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร	36
14. แผนผังความเชื่อมโยงมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69 กับแผนงาน/โครงการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	43
15. กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ภัยแล้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	44
16. แหล่งงบประมาณ	44
17. ระยะเวลาดำเนินงาน	44
18. การติดตามและรายงาน	44
19. การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร	45
ภาคผนวก	47

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569) จังหวัดปราจีนบุรี

1. บทนำ

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาได้ออกประกาศ เรื่อง การเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2568 ประเทศไทยจะเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูหนาว ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2568 โดยจะเริ่มมีอากาศเย็นบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังจากนั้นอากาศเย็นจะขยายพื้นที่ครอบคลุมบริเวณ ภาคกลางและภาคตะวันออก โดยอุณหภูมิต่ำสุดบริเวณประเทศไทยตอนบนจะลดลงต่ำกว่า 23 องศาเซลเซียส ซึ่งอยู่ในเกณฑ์อากาศเย็นเกือบทั่วไป และลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ 100 ถึง 3,500 เมตร ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมตะวันออกเฉียง ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูง ประมาณ 5,000 เมตรขึ้นไป ได้เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก ประกอบกับปริมาณและการกระจายของฝนบริเวณประเทศไทยตอนบนลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทยในปีนี้ และจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2569

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูหนาว บริเวณประเทศไทยตอนบนจะยังคงมีฝนตกได้ในบางพื้นที่ สำหรับภาคใต้จะมีฝนตกต่อเนื่อง และมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม พ.ศ. 2568

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นกับภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและป้องกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี จึงได้จัดเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติให้เป็นอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

3.2 สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับปรุงแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและอุทกภัย

3.3 บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

4. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

4.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non - Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัย อาจมีความคาบเกี่ยวกับ (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

1) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

2) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

1) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การแจ้งเตือนเฝ้าระวังศัตรูพืช การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ แจกปัจจัยการผลิต จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

5. แนวโน้มสถานการณ์

กรมอุตุนิยมวิทยาคาดหมายลักษณะอากาศเพื่อการเกษตร ดังนี้

คาดหมายลักษณะอากาศ

1. ในระยะ 3 เดือนนี้ คาดว่าปริมาณฝนรวมของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางจะใกล้เคียงค่าปกติ ภาคตะวันออก กรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะมีปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ 40 - 60 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 48 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 20 - 40 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 29 มม.) ภาคกลาง ประมาณ 30 - 50 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 42 มม.) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ 60 - 90 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 77 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 70 - 100 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 84 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 800 - 900 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 771 มม.) และภาคใต้ ฝั่งตะวันตก ประมาณ 300 - 400 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 342 มม.)

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทย ส่วนใหญ่จะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 - 1.0 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ ประมาณ 31 - 33 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 31.2 °ซ.) และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 21 - 23 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 20.4 °ซ.)

2. เดือนพฤศจิกายน ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง จะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ ส่วนภาคตะวันออก ภาคใต้ฝั่งตะวันตก กรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 สำหรับภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 โดยมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ 20 - 40 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 - 30 มม. ภาคกลาง 20 - 40 มม. ภาคตะวันออก 40 - 70 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 40 - 60 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 360 - 410 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตก 190 - 240 มม.

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยตอนบนจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1.0 องศาเซลเซียส ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 - 34 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31 - 33 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยทั้งประเทศประมาณ 22 - 24 องศาเซลเซียส

3. เดือนธันวาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก กรุงเทพและปริมณฑลจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ ส่วนภาคใต้ทั้งสองฝั่งจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 20 โดยมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 5 - 15 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางจะมีปริมาณฝนน้อยกว่า 10 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 10 - 20 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 330 - 380 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 90 - 140 มม.

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้นภาคเหนือ จะมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1.0 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30 - 32 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน 20 - 22 องศาเซลเซียส ในขณะที่ภาคใต้ จะมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23 - 25 องศาเซลเซียส

4. เดือนมกราคม ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก กรุงเทพและปริมณฑลจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ สำหรับภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 30 ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 20 โดยมีปริมาณฝนรวม ตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ 5 - 15 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง จะมีปริมาณฝนน้อยกว่า 10 มม. ภาคตะวันออกกับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 15 - 30 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 130 - 180 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตก 50 - 80 มม.

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30 - 32 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน 19 - 21 องศาเซลเซียส ในขณะที่ภาคใต้จะมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22 - 24 องศาเซลเซียส

6. การเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา

ปรากฏการณ์ ลานีญา (La Niña) ยังคงดำเนินอยู่ โดยคาดว่าจะมีโอกาส 75% ที่จะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะปกติ (ENSO - neutral) ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2026 และสภาวะปกตินี้มีแนวโน้มจะคงอยู่ไปอย่างน้อยจนถึงช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิของซีกโลกเหนือ (ประมาณเดือนพฤษภาคม) ปี 2026 โดยสถานการณ์ปัจจุบันในเดือนธันวาคม 2025 ปรากฏการณ์ลานีญายังคงสะท้อนให้เห็นจากการที่อุณหภูมิผิวน้ำทะเล (SSTs) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในบริเวณตอนกลางและตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรดัชนี Niño-3.4 ล่าสุดอยู่ที่ -0.5°C ดัชนี Niño-3 และ Niño-1+2 ยังคงเย็นกว่าปกติอยู่ที่ -0.8°C และ -0.7°C ตามลำดับ อุณหภูมิผิวน้ำใต้ผิวดินเริ่มเปลี่ยนเป็นบวกเล็กน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขยายตัวของมวลน้ำที่อุ่นกว่าปกติจากฝั่งตะวันตกมายังฝั่งตะวันออกในระดับความลึก

ส่วนสภาวะบรรยากาศยังคงสอดคล้องกับปรากฏการณ์ลานีญา โดยพบลมตะวันออกที่แรงกว่าปกติในบริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร และลมตะวันตกในระดับบน มีการก่อตัวของเมฆและฝนที่หนาแน่นบริเวณอินโดนีเซีย ในขณะที่บริเวณเส้นแบ่งเขตวัน (Date Line) มีฝนน้อยกว่าปกติ

แนวโน้มและการคาดการณ์ จากการพยากรณ์โดยแบบจำลอง IRI และ North American Multi - Model Ensemble คาดการณ์ว่า การเปลี่ยนผ่านในสภาวะปกติ (ENSO-neutral) จะเริ่มขึ้นในช่วงมกราคม - มีนาคม 2026 ส่งผลกระทบต่อเนื่องแม้อุณหภูมิผิวน้ำจะเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว แต่อิทธิพลของลานีญาอาจยังหลงเหลืออยู่บ้าง (Lingering influence) ในช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิของซีกโลกเหนือ ในระยะยาวมีโอกาสเพิ่มขึ้นที่จะเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ในช่วงครึ่งหลังของปี อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความไม่แน่นอนสูง เนื่องจากความแม่นยำของแบบจำลองในช่วงฤดูใบไม้ผลินั้นค่อนข้างต่ำ

หมายเหตุ: รายงานนี้เป็นการทำงานร่วมกันของ NOAA และหน่วยงานเครือข่าย โดยจะมีการอัปเดตสถานการณ์รายสัปดาห์ และจะมีการออกบทวิเคราะห์ต่อไปในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2026

ที่มา : <https://www.cpc.ncep.noaa.gov/.../enso.../ensodisc.shtml>

7. มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69

ตามมติการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2568 เห็นชอบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69 ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เสนอ ดังนี้

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ด้านน้ำต้นทุน (Supply)		
1. คาดการณ์ชี้เป้า และ แจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยง ขาดแคลนน้ำ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการคาดการณ์ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อบริหารจัดการน้ำ ได้อย่างต่อเนื่องทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง และ จัดทำข้อมูลพื้นที่ที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ รวมถึง การประยุกต์ใช้ภาพถ่ายเทียมในการคาดการณ์ พร้อมทั้งติดตาม เฝ้าระวัง และประเมิน สถานการณ์ ตลอดฤดูแล้ง (ช่วงก่อนและ ระหว่างฤดู) 1) ด้านอุปโภคบริโภค	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุตุฯ นิคมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การประสานส่วนภูมิภาค การประสานครหลวง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด
	2) ด้านการเกษตร	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุตุฯ นิคมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	3) ด้านคุณภาพน้ำ	การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด
	1.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่มีมาตรฐาน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 1) ความต้องการใช้น้ำและแนวโน้มการ ขาดแคลน	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	2) แหล่งน้ำ (ผิวดิน/บาดาล)	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	3) จัดทำแนวทางการรองรับ การขาดแคลนน้ำและการช่วยเหลือ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมควบคุมมลพิษ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
2. สร้างความมั่นคงน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและ การเกษตร อย่างมี ประสิทธิภาพ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	2.1 พัฒนาระบบประปา ปรับปรุง และบำรุงรักษา ระบบประปาเดิมเป่าล้างทำความสะอาด บ่อบาดาล เช่น - เป่าล้างทำความสะอาดบ่อบาดาล - ก่อสร้างระบบบาดาลใหม่ - ซ่อมแซมระบบประปา	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	2.2. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ แหล่งน้ำเดิม พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ และระบบ กระจายน้ำ พร้อมเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำและ แหล่งน้ำในจุดที่มีศักยภาพ เช่น - ขุดลอกแหล่งน้ำหรือลำน้ำ - เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิม - พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ - เจาะบ่อบาดาล - ระบบกระจายน้ำ	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาค กรมประมง กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร จังหวัด
	2.3 จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับ พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ และปฏิบัติการ เติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตรและ พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศ ที่เหมาะสม	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
	2.4 จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการ สูบน้ำในพื้นที่ที่มีศักยภาพ	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
	2.5 เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือ ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำได้ทันสถานการณ์	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด
ด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand)		

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>3. กำหนดแผนจัดสรรน้ำและพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญ การใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>3.1 กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนฤดูแล้ง ปี 2568/2569 และกำหนดเกณฑ์ปริมาณน้ำต้นทุนฤดูฝน ปี 2569 ให้สอดคล้องกับการคาดการณ์สถานการณ์เอลนีโญและลานีญา พร้อมบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำกำหนด โดยให้คำนึงถึงกิจกรรมการใช้น้ำด้านท้ายน้ำร่วมด้วย เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการส่งน้ำ และควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด</p>	<p>กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมการปกครอง จังหวัด</p>
	<p>3.2 กำหนดแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้งและขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจนในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขการเพาะปลูกพืชพื้นที่ นอกแผนและพื้นที่ที่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกได้ โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) จังหวัด กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์</p>
	<p>3.3 กำหนดแผนและควบคุมการจัดสรรน้ำในพื้นที่ ลุ่มต่ำ 11 ทู่ง ลุ่มน้ำเจ้าพระยา สำหรับการเพาะปลูกเพื่อให้เก็บเกี่ยวได้ทันก่อนฤดูน้ำหลาก พร้อมจัดทำมาตรการเสริมเพื่อส่งน้ำไปยังพื้นที่ลุ่มต่ำเป้าหมาย</p>	<p>จังหวัด กรมการปกครอง กรมชลประทาน</p>
	<p>3.4 สสำรวจ ตรวจสอบความมั่นคง คันคลองเขื่อนป้องกันตลิ่ง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำในพื้นที่ที่อาจเกิดการทรุดตัว เนื่องจากระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ</p>	<p>กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง</p>

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>4. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำ และลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>4.1 สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ถ่ายทอดเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคการเกษตร และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ในพื้นที่ อาทิ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ปรับปรุงระบบการให้น้ำพืช ขยายผลพื้นที่ทำนาปรังฤดูแล้ง โดยวิธีการเพาะปลูกเปียกสลับแห้ง และนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น</p>	<p>สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน</p>
	<p>4.2 การประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน</p> <p>(1) วางแผนลดการใช้น้ำของหน่วยงานภาครัฐพร้อมประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัดในทุกภาคส่วน</p> <p>(2) ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้ระบบ 3R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ</p>	<p>ทุกหน่วยงานภาครัฐ กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p>
	<p>4.3 ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปา และระบบชลประทาน</p> <p>(1) ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปา</p> <p>(2) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในระบบชลประทาน โดยการปรับรอบเวรการส่งน้ำ ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการน้ำของพื้นที่ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียมในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ</p> <p>(3) จัดทำปฏิทินรอบเวรการส่งน้ำในพื้นที่เกิดวิกฤติขาดแคลนน้ำ</p>	<p>การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)</p>
<p>5. เฝ้าระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)</p>	<p>5.1 เฝ้าระวัง ตรวจสอบ และ แก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำสายรอง แหล่งน้ำที่รับน้ำจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และชุมชน รวมถึงปริมาณน้ำระบายจากทุ่งรับน้ำและพื้นที่น้ำท่วมในช่วงปลายฤดูฝนที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ และคุณภาพน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา รวมทั้งเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับ กรณีเกิดปัญหาและแจ้งเตือนพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งรายงานผลการแก้ไขคุณภาพน้ำ</p>	<p>กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง กรมประมง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p>

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	5.2 สํารวจและจัดทําแผนติดตั้งสถานีตรวจวัดอัตโนมัติเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงปัญหาคุณภาพน้ำ	กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง
	5.3 จัดทําแผนที่เฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญ	กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ด้านการบริหารจัดการ (Management)		
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	6.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ การเตรียมจัดหาน้ำสำรองและการกักเก็บให้ม้มีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภค และ/หรือ การเกษตร ตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำ การใช้ทรัพยากรน้ำร่วมกันระหว่างตำบลและองค์กรผู้ใช้น้ำที่อยู่ใกล้เคียงกัน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	6.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคนิคในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารบังคับน้ำ เครื่องสูบน้ำ ระบบประปาท้องถิ่น เครื่องจักร เครื่องมือ อื่นๆ เป็นต้น โดยการให้คำแนะนำ การใช้งานการบริหารจัดการ การอบรมให้ความรู้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและชุมชนสามารถดูแลบำรุงรักษาและแก้ไขให้สามารถกลับมาใช้งานได้เบื้องต้น	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	6.3 ชับเคลื่อนผ่านกลไกองค์กรผู้ใช้ น้ำ โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ แนวคิด วิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดน้ำ เช่น การจัดทำคู่มือการใช้อย่างรู้คุณค่าและประหยัดน้ำ เป็นต้น	กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
7. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	7.1 สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สถานการณ์ การวางแผนบริหารจัดการน้ำ และการควบคุม การใช้น้ำเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำ อย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7.2 จัดทำแผนประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ	กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สายงานกิจการกระจายเสียงและ โทรทัศน์ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัด สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. ติดตามและ ประเมินผล การดำเนินงาน (ตลอดและหลังจากสิ้นสุด ฤดูแล้ง)	8.1 ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตาม แผน พร้อมจัดทำระบบการติดตามมาตรการ โดยพัฒนาฐานข้อมูล เช่น พื้นที่เสี่ยง แหล่งน้ำ เครื่องจักรเครื่องมือ และการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น ในรูปแบบออนไลน์ หน่วยงานรายงาน ผลการให้ความช่วยเหลือ และหากพบการขาด แคลนน้ำหรือภัยแล้ง ให้รายงานมายัง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ คณะกรรมการลุ่มน้ำ 8.2 ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ พร้อมสรุปบทเรียน	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คณะกรรมการลุ่มน้ำ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

8. พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ปี 2568/69

8.1 พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ นอกเขตชลประทาน (วิเคราะห์ข้อมูล ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2568)

กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 โดยการวิเคราะห์สมดุลน้ำรายตำบล พบว่ามีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำทั้งประเทศ ได้แก่ พื้นที่ข้าว พืชไร่ พืชผัก เสี่ยงขาดแคลนน้ำ จำนวน 3 จังหวัด 7 อำเภอ 13 ตำบล เสี่ยงขาดแคลนน้ำมากกว่า 5 ล้านลูกบาศก์เมตร/ตำบล ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ (2 อำเภอ 5 ตำบล) อุดรดิตถ์ (3 อำเภอ 6 ตำบล) และจังหวัดพิษณุโลก (2 อำเภอ 2 ตำบล) พื้นที่รวม 117,828 ไร่ ได้แก่ ข้าว 96,700 ไร่ พืชไร่ 20,941 ไร่ และพืชผัก 187 ไร่ รายละเอียดตามภาคผนวก ก

8.2 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งล่วงหน้า 6 เดือน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2568)

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้วิเคราะห์ข้อมูลคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง (Drought Risk Index : DRI) ล่วงหน้า 6 เดือน (ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 – 30 เมษายน 2569) ในพื้นที่ข้าว พืชไร่ และไม้ผลทั้งประเทศ

พื้นที่ปลูก	คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งความเสี่ยงสูง (จังหวัด)					
	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69
ข้าว	1	-	61	65	63	67
พืชไร่	8	-	51	54	55	56
ไม้ผล	3	-	68	68	68	74

รายละเอียดตามภาคผนวก ข

8.3 พื้นที่เสี่ยงน้ำเค็มรุกสวน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้คาดการณ์พื้นที่เฝ้าระวังน้ำเค็มรุกสวน จำนวน 9 จังหวัด 31 อำเภอ 129 ตำบล ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม ราชบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมพื้นที่เฝ้าระวังทั้งหมด 37,220 ไร่ รายละเอียดตามภาคผนวก ค

8.4 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยภาคใต้

กรมชลประทานเตรียมความพร้อมรับมือพื้นที่เฝ้าระวังอุทกภัยภาคใต้ทั้งหมด 16 จังหวัด 149 จุด ดังนี้

เพชรบุรี มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 22 จุด 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแก่งกระจาน ท่ายาง ชะอำ บ้านลาด บ้านแหลมหนองหญ้าปล้อง และอำเภอเมืองเพชรบุรี

ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 18 จุด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหัวหิน กุยบุรี บางสะพาน ปราณบุรี สามร้อยยอด และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

ชุมพร มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 20 จุด 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหลังสวน ทุ่งตะโก และอำเภอเมืองชุมพร

ระนอง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอกระบุรี และอำเภอเมืองระนอง

สุราษฎร์ธานี มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอไชยา ท่าชนะ ดอนสัก และอำเภอเวียงสระ

นครศรีธรรมราช มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 21 จุด 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ทัพูน ท่าศาลา สีชล ร่อนพิบูลย์ พระพรหม ชะอวด ปากพนัง เขียวใหญ่ และอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

พังงา มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอตะกั่วป่า ท้ายเหมือง คุระบุรี และอำเภอเมืองพังงา

ภูเก็ต มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอกะทู้ และอำเภอเมืองภูเก็ต

กระบี่ มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเหนือคลอง คลองท่อม เขาพนม และอำเภอเมืองกระบี่

ตรัง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 2 จุด 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปะเหลียน และอำเภอนาโยง

พัทลุง มีพื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 13 จุด 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอควนขนุน ป่าบอน ปากพะยูน บางแก้ว ตะโหมด เขาชัยสน และอำเภอเมืองพัทลุง

สตูล พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 10 จุด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า มะนัง ท่าแพ ควนโดน ละงู และอำเภอเมืองสตูล

สงขลา พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 6 จุด 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ จะนะ ควนเนียง รัตภูมิ สทิงพระ ระโนด กระแสสินธุ์ และอำเภอสิงหนคร

ปัตตานี พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสายบุรี ยะหริ่ง ทุ่งยางแดง โคกโพธิ์ ยะรัง แม่ลาน หนองจิก กะพ้อ และอำเภอเมืองปัตตานี

นราธิวาส พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 5 จุด 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยี่งอ แวง ศรีสาคร ระแงะ สุโงโกล-ลก นาเจาะ ตากใบ เจาะไอร้อง รือเสาะ สุโงปาตี และอำเภอเมืองนราธิวาส

ยะลา พื้นที่เฝ้าระวัง ทั้งหมด 4 จุด 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอรามัน กรงปินัง บันนังสตา และอำเภอเมืองยะลา รายละเอียดตามภาคผนวก ง

9. การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต

จากแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในช่วงก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction) ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม (Preparedness) เครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิตต่างๆ โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เดือนเมษายน 2569 มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ 2 ภัย ได้แก่ ภัยแล้ง และอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้เตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และอื่น ๆ ดังนี้

การเตรียมความพร้อม	จำนวน		หน่วยงานรับผิดชอบ
	ภัยแล้ง	อุทกภัยภาคใต้	
1. เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ			
- เครื่องสูบน้ำ	2,563 เครื่อง	453 เครื่อง	ชป.
- เครื่องผลักดันน้ำ	497 เครื่อง	210 เครื่อง	ชป.
- รถบรรทุกน้ำ	298 คัน	30 คัน	ชป.
- เครื่องจักรกลสนับสนุนอื่นๆ	3,414 หน่วย	450 หน่วย	ชป.
- เรือตรวจการ	-	77 ลำ	ปม.
2. เสบียงและเวชภัณฑ์สัตว์			

การเตรียมความพร้อม	จำนวน		หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ภัยแล้ง	อุทกภัยภาคใต้	
- เสบียงสัตว์ (หญ้าหมัก หญ้าแห้ง แร่ธาตุ อาหาร TMR) (ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 11 พ.ย. 68)	5,972.94 ตัน แบ่งเป็น - หญ้าแห้ง 4,878.3 ตัน - หญ้าแห้ง GAP 739.71 ตัน - พืชหมัก 302.24 ตัน - พืชสด 10.19 ตัน - TMR 42.5 ตัน		ปศ.
- ถูยั้งซีพัสต์ว์	3,000 ชุด		ปศ.
- หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่	หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 200 ทีม สัตวแพทย์ 867 คน		ปศ.
- จุดอพยพสัตว์	-	712 จุด / รองรับ สัตว์ 303,268 ตัว	ปศ.
3. ปัจจัยการผลิต			
1) เมล็ดพันธุ์			
- เมล็ดพันธุ์ข้าว	20 ตัน / 77 จังหวัด		กษ.
- เมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้าน	540,000 ซอง		กสก.
2) ต้นพันธุ์พืชผัก/พืชอาหาร	3,682,000 ต้น		กสก.
3) พันธุ์หม่อน และไข่ไหม	25,000 ตัน / 1,250 แผ่น		มม.
4) ศัตรูธรรมชาติ/จุลินทรีย์			
- ผลิตขยายเชื้อราควบคุมศัตรูพืชชนิดพร้อมใช้ (ไตรโคเดอร์มา/บิวเวอเรีย/เมตาไรเซียม)	53,955 กก.	105,600 กก.	กสก.
- ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ชั้นขยาย (ไตรโคเดอร์มา/ บิวเวอเรีย/เมตาไรเซียม) สำหรับนำไปผลิตเชื้อพร้อมใช้	13,333 ขวด	232,000 กก.	กสก.
- ผลิตขยายเชื้อแบคทีเรียปฏิชีวนะควบคุมศัตรูพืช	75 กก. 750 ไร่	225 กก. 2,250 ไร่	กสก.
- ผลิตขยายไวรัสเอ็นพีวีพร้อมใช้ควบคุมหนอน กระทู้ผัก และหนอนกระทู้หอม	64 ลิตร 800 ไร่		กสก.
- แผลงศัตรูธรรมชาติพร้อมปล่อย			กสก.
(1) แตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าว	10,000 มัมมี 2,000 ไร่	-	
(2) แผลงตัวห้ำ	1,000,000 ตัว 5,000 ไร่	-	
(3) แผลงตัวเบียน	28,740,000 ตัว 15,000 ไร่	-	
5) สารสกัดธรรมชาติพร้อมใช้ (เช่น สะเดา ตรีโครีหอม)	1,800 ลิตร 7,200 ไร่	-	กสก.
6) บำบัดน้ำเสีย จุลินทรีย์ พด. 6	-	114,360 ลิตร	พด.

การเตรียมความพร้อม	จำนวน		หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ภัยแล้ง	อุทกภัยภาคใต้	
4. อื่นๆ			
สนับสนุนข้อมูลเรดาร์ตรวจอากาศผ่านเว็บไซต์ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (สถานีเรดาร์พนม อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี, สถานีเรดาร์เคลื่อนที่ปะทิว อ.ปะทิว จ.ชุมพร, สถานีเรดาร์เคลื่อนที่สิงหนคร อ.สิงหนคร จ.สงขลา	-	3 สถานี (ข้อมูล real time ปรับปรุงทุก 6 นาที)	ผล.

รายละเอียดตามภาคผนวก จ

10. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งประเทศ (ช่วงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 – 30 เมษายน 2569)

10.1 ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง แหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ และการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก

ปริมาณน้ำใช้การได้ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่น ๆ จากทั้งประเทศ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 47,516 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

- ปริมาณน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 39,385 ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 4,235 ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำใช้การได้ โครงการขนาดใหญ่อื่นๆ 3,896 ล้านลูกบาศก์เมตร

แผนการจัดสรรน้ำภาพรวมทั้งประเทศ จำนวน 33,753 ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็น แผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้งจำนวน 29,563 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการเกษตร 18,247 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค บริโภค 2,748 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,568 ล้านลูกบาศก์เมตร และพร้อมระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพอ่างเก็บน้ำอีก 4,190 ล้านลูกบาศก์เมตร (เฉพาะลุ่มน้ำเจ้าพระยา คาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯจำนวน 2,045 ล้านลูกบาศก์เมตร) นอกจากนี้ยังมีปริมาณน้ำสำรองไว้สำหรับ ต้นฤดูฝนประมาณ 15,808 ล้านลูกบาศก์เมตร

แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้งในลุ่มน้ำต่าง ๆ

กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์ช่วงน้ำระยะเวลา การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในแต่ละปี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 30 เมษายน ของปีถัดไป ยกเว้น 6 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส นับช่วงระยะเวลาเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ถึง 15 มิถุนายน สำหรับแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ในลุ่มน้ำต่าง ๆ มีดังนี้

1) ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ รวมกันจำนวน 15,400 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากกว่าปี 2567 จำนวน 2,142 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 903 ล้านลูกบาศก์เมตร มากกว่าปี 2567 ประมาณ 126 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 941 ล้านลูกบาศก์เมตร น้อยกว่าปี 2567 ประมาณ 16 ล้านลูกบาศก์เมตร

ดังนั้น ในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 จึงกำหนดแผนการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพล และเขื่อนสิริกิติ์ รวมจำนวน 7,800 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จำนวน 600 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์จำนวน 600 ล้านลูกบาศก์เมตร และรักษาระบบนิเวศแม่น้ำท่าจีน - แม่น้ำเจ้าพระยา 500 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับการพิจารณาจัดสรรน้ำจากเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ให้แก่กิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ ตามรายละเอียดดังนี้

- การใช้น้ำพื้นที่เหนือเขื่อนเจ้าพระยา 2,870 ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันตกตอนบน 1,790 ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันออกตอนบน 1,525 ล้านลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำทุ่งฝั่งตะวันออกและตะวันตกตอนล่าง 1,315 ล้านลูกบาศก์เมตร
- การประปานครหลวง 900 ล้านลูกบาศก์เมตร
- รักษาระบบนิเวศและผลักดันน้ำเค็มปากแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนล่างและปากแม่น้ำ

ท่าจีน 1,100 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 17,245 ล้านลูกบาศก์เมตร (เขื่อนภูมิพล 9,008 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ 6,393 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน 903 ล้านลูกบาศก์เมตร และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 941 ล้านลูกบาศก์เมตร) ได้กำหนดแผนการระบายน้ำจากเขื่อนทั้ง 4 แห่ง และรักษาระบบนิเวศแม่น้ำท่าจีน-แม่น้ำเจ้าพระยา 500 ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 9,500 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นเพื่อการอุปโภค บริโภค 1,150 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษาประปาและอื่น ๆ 1,440 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ จากการคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำของ 4 เขื่อนหลักลุ่มน้ำเจ้าพระยาพบว่าจะมีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้งประมาณ 2,045 ล้านลูกบาศก์เมตร จึงวางแผนพร่องระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพอ่างเก็บน้ำอีก 4,190 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้มีปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 6,100 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2569

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2568/69 พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 7.40 ล้านไร่ ประกอบด้วยข้าวนาปรัง 6.27 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.08 ล้านไร่ อ้อย 0.38 ล้านไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 0.31 ล้านไร่ บ่อปลา - บ่อกุ้งและอื่น ๆ 0.36 ล้านไร่

2) ลุ่มน้ำแม่กลอง

ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกันประมาณ 10,035 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากกว่าวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 จำนวน 521 ล้านลูกบาศก์เมตรวางแผนจัดสรรน้ำไว้ทั้งหมด 6,000 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นเพื่อการอุปโภค-บริโภค 460 ล้านลูกบาศก์เมตรเพื่อการรักษาประปาและผลักดันน้ำเค็มปากแม่น้ำแม่กลองและแม่น้ำท่าจีน 1,880 ล้านลูกบาศก์เมตรเพื่อการเกษตร 3,630 ล้านลูกบาศก์เมตร จัดสรรเป็นพื้นที่ด้านการเกษตร 2.23 ล้านไร่ ประกอบด้วยข้าวนาปรัง 0.91 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.24 ล้านไร่ และอื่น ๆ 1.08 ล้านไร่ (อ้อย 0.46 ล้านไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 0.35 ล้านไร่ บ่อปลา - บ่อกุ้งและอื่น ๆ 0.27 ล้านไร่) นอกจากนี้ ปริมาณน้ำใช้การได้ที่เหลือจากการจัดสรรอีกจำนวน 4,014 ล้านลูกบาศก์เมตร จะสำรองไว้ใช้ในต้นฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2569

3) ลุ่มน้ำภาคเหนือ

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 266 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 105 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 137 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 69 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 1 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 67 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 23,395 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 13,143 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 3,468 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 6,784 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนแม่กวงอุดมธารา มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 226 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 91 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 126 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 111 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 8 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 7 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 87,854 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 50,101 ไร่ และไม้ผล - ไม้ยืนต้น 2,931 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 32,066 ไร่ และบ่อปลา - บ่อกึ่งและอื่น ๆ 2,756 ไร่

(3) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนกิ่วลม มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 81 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 79 ของความจุที่ระดับเก็บกัก เขื่อนกิ่วคอหมา มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 172 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 105 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 รวมทั้งสิ้น ประมาณ 288 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการเกษตร 151 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่ออุปโภค - บริโภค 12 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 125 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 90,663 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 52,082 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 7,783 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 23,291 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 7,507 ไร่

(4) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนแม่มอก มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 94 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 100 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 95 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 85 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 7 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 3 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 61,500 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 60,000 ไร่ และอ้อย 1,500 ไร่

4) ลุ่มน้ำชี

- พื้นที่เหนือเขื่อนอุบลรัตน์ แหล่งน้ำต้นทุน ได้แก่ เขื่อนจุฬาภรณ์ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 127 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 100 ของความจุที่ระดับเก็บกักและในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ได้พิจารณาวางแผนระบายน้ำจากอ่างฯ ทั้งสิ้นประมาณ 100 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 65 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 20 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 4 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 11 ล้านลูกบาศก์เมตร

- พื้นที่ท้ายเขื่อนอุบลรัตน์

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนอุบลรัตน์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 1,725 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 95 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 1,300 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 599 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 50 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 25 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 626 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 256,331 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 248,286 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 46 ไร่ อ้อย 273 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 951 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 6,775 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนลำปาว มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 1,778 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 95 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 880 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 672 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 7 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 2 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 199 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 280,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 274,040 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 860 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 5,100 ไร่

5) ลุ่มน้ำมูล

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนลำตะคอง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 103 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 40 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 74 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 8 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค-บริโภค 35 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 6 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 25 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 2,275 ไร่ แยกเป็น พืชไร่ - พืชผัก 1,500 ไร่ อ้อย 240 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 136 ไร่ และบ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 399 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนลำพระเพลิง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 71 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 47 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 20 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 2 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 15 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 3 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนมูลบน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 62 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 49 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 66 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 31 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค - บริโภค 14 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 7 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 13 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 20,911 ไร่ แยกเป็นข้าวนาปรัง 20,911 ไร่

(4) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนลำแชะ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 203 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 76 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 178 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 152 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค - บริโภค 8 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 1 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 18 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 81,000 ไร่ แยกเป็นข้าวนาปรัง 81,000 ไร่

(5) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนลำนางรอง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 42 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 37 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 4 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่ออุปโภค - บริโภค 1 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 3 ล้านลูกบาศก์เมตร

(6) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนสิรินธร มีปริมาณน้ำใช้การได้ 1,033 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 95 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 222 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 216 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 5 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ 136,800 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 130,000 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4,697 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 1,553 ไร่ และบ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 550 ไร่

6) กลุ่มน้ำโขง

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนห้วยหลวง มีปริมาณน้ำใช้การได้ 123 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 96 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 94 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 48 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 19 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 2 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 25 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 25,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 20,282 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 3,380 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่น ๆ 1,338 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนน้ำอูน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 436 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 93 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 302 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 299 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 3 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 128,046 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 110,500 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 10,000 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 6,224 ไร่ บ่อปลา บ่อกึ่งและอื่นๆ 1,822 ไร่

7) กลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียง

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนขุนด่านปราการชล มีปริมาณน้ำใช้การได้ 214 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 98 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 187 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 136 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 11 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 39 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 14,040 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 9,500 ไร่ และไม้ผล - ไม้ยืนต้น 4,540 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนคลองสียัด มีปริมาณน้ำใช้การได้ 117 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 35 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 114 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 20 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 20 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 74 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 23,802 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 10,100 ไร่ และไม้ผล - ไม้ยืนต้น 13,702 ไร่

(3) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนบางพระ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 103 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 98 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 64 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่ออุปโภค - บริโภค 36 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 19 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 9 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 225 ไร่ แยกเป็น ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 225 ไร่

(4) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนหนองปลาไหล มีปริมาณน้ำใช้การได้ 149 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 99 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 154 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่ออุปโภค - บริโภค 22 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 91 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 58 ล้านลูกบาศก์เมตร

(5) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนประแสร์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ 270 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 98 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 169 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 75 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 11 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 77 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 5 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 146,375 ไร่ แยกเป็น ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 146,375 ไร่

(6) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนนฤพดินทรจินดา มีปริมาณน้ำใช้การได้ 284 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 101 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 200 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 30 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศ และอื่น ๆ 170 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 11,922 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 8,190 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 3,025 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 607 ไร่ บ่อปลา บ่อกักและอื่น ๆ 100 ไร่

8) ลุ่มน้ำภาคกลาง

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนกระเสียว มีปริมาณน้ำใช้การได้ 111 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 50 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 189 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 164 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 4 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 7 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 14 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 108,412 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 81,439 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 365 ไร่ อ้อย 25,247 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 1,277 ไร่ บ่อปลา บ่อกักและอื่น ๆ 84 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนทับเสลา มีปริมาณน้ำใช้การได้ 63 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 50 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 46 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการเกษตร 1 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 5 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 40 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 46,950 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 40,000 ไร่ พืชไร่ - พืชผัก 6,000 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 950 ไร่

9) ลุ่มน้ำภาคใต้

(1) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนแก่งกระจาน มีปริมาณน้ำใช้การได้ 453 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 73 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 374 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 138 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 110 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 8 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 118 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 103,000 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 100,000 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้นจำนวน 3,000 ไร่

(2) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนปราณบุรี มีปริมาณน้ำใช้การได้ 179 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 50 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 124 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 74 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 39 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 4 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่นๆ 8 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตร 96,773 ไร่ แยกเป็น พืชไร่ - พืชผัก 1,370 ไร่ อ้อย 6,116 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น 64,846 ไร่ และบ่อปลาบ่อกักและอื่น ๆ 24,441 ไร่

(3) ปัจจุบันยังอยู่ในช่วงฤดูฝนของภาคใต้ตอนล่าง เขื่อนบางลาง มีปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 391 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 46 ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งสิ้นประมาณ 1,195 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตร 425 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 26 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 13 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศและอื่น ๆ 732 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตรจำนวน 283,840 ไร่ แยกเป็น ข้าวนาปรัง 50,000 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 233,647 ไร่ และอื่น ๆ 193 ไร่

รายละเอียดตามภาคผนวก ฉ

10.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านแหล่งน้ำจังหวัดปราจีนบุรี

10.2.1) พื้นที่ชลประทานและการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตโครงการชลประทาน โดยแบ่งเป็น พื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 182,284 ไร่ พื้นที่ในเขตชลประทาน จำนวน 476,806 ไร่ (ข้อมูลจากโครงการชลประทานปราจีนบุรี) ดังนี้

1) พื้นที่โครงการชลประทานปราจีนบุรี จำนวน 157,026 ไร่ การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตโครงการชลประทานปราจีนบุรี มีดังนี้

(1) นาข้าว	จำนวน	107,361	ไร่
(2) พืชไร่	จำนวน	579	ไร่
(3) ไม้ยืนต้น	จำนวน	6,209	ไร่
(4) ปศุสัตว์	จำนวน	780	ไร่
(5) ประมง	จำนวน	10,231	ไร่
(6) แหล่งน้ำ	จำนวน	8,137	ไร่
(7) ปากสร้าง	จำนวน	14,683	ไร่
(8) อื่นๆ	จำนวน	9,049	ไร่

2) พื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง จำนวน 439,374 ไร่ แยกเป็นพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ 319,780 ไร่ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ 119,594 ไร่ รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง มีดังนี้

(1) นาปราง	จำนวน	228,169	ไร่
(2) พืชไร่	จำนวน	6	ไร่
(3) ไม้ผล	จำนวน	36	ไร่
(4) ประมง	จำนวน	91,569	ไร่

3) พื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา จำนวน 144,050 ไร่ การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา มีดังนี้

(1) นาข้าว	จำนวน	41,675	ไร่
(2) พืชไร่	จำนวน	50,501	ไร่
(3) ไม้ยืนต้น	จำนวน	3,847	ไร่
(4) พืชผัก	จำนวน	210	ไร่
(5) อื่นๆ	จำนวน	47,817	ไร่

10.2.2) แหล่งน้ำของจังหวัดปราจีนบุรี

จังหวัดปราจีนบุรีมีลำน้ำสายหลัก คือ แม่น้ำปราจีนบุรี และลำน้ำสาขาคลองพระสทิง ลำน้ำสาขาคลองพระปรัง และลำน้ำสาขาแม่น้ำหนุมาน ลำน้ำสายหลัก แม่น้ำปราจีนบุรี เกิดจากการรวมตัวกันของแม่น้ำพระปรังกับแม่น้ำหนุมาน ที่บ้านตลาดใหม่ อำเภอกบินทร์บุรี โดยจะไหลไปทางทิศตะวันตกของอำเภอกบินทร์บุรี ผ่านอำเภอสรีมหาโพธิ อำเภอบางขันตคาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนออกเป็น 4 ลุ่มน้ำสาขา ดังตารางแสดงรายละเอียดข้อมูลแหล่งน้ำสำคัญ

ลำดับ	รหัส	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่		ร้อยละของพื้นที่ ในกลุ่มน้ำปราจีนบุรี	ครอบคลุมพื้นที่บางส่วน	
			(ตร.กม.)	(ไร่)		จังหวัด	อำเภอ
1	1502	คลองพระสึง	2,639.36	1,649,601	27.35	- สระแก้ว	- วังน้ำเย็น คลองหาด เขา ฉกรรจ์ และกิ่งวังสมบูรณ์
2	1503	แม่น้ำพระปรัง	2,688.59	1,680,368	27.86	- สระแก้ว	- วัฒนานคร และเมืองสระแก้ว
3	1504	แม่น้ำหนุมาน	2,142.81	1,339,257	22.20	-ปราจีนบุรี	- นาดี
4	1505	แม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	2,180.62	1,362,886	22.59	-ปราจีนบุรี	- เมืองปราจีนบุรี บ้านสร้าง และศรีมโหสถ
		รวม	9,651.38	6,032,112	100.00		

ชื่อข้อมูล	แหล่งน้ำ	จำนวน แหล่งน้ำ	ปริมาณน้ำรวม ความจุน้ำสูงสุด
แม่น้ำสายหลัก	แม่น้ำปราจีนบุรี	1 สาย	-อ.กบินทร์บุรีปริมาณน้ำไหลผ่าน 13.55 ล.บ.ม./วินาที - อ.เมืองปราจีนบุรี 83 ล.บ.ม./วินาที
ลำน้ำ ลำคลอง	ลำน้ำ ลำคลอง	191แห่ง	18,306,368 ล.บ.ม.
หนองน้ำ สระน้ำ บึงน้ำ	หนองน้ำ สระน้ำ บึงน้ำ	231แห่ง	396,869,437 ล.บ.ม.
อ่างเก็บน้ำ	1.อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้ 2.อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้ ๒ 3.อ่างเก็บน้ำคลองไม้ปล้อง 4.อ่างเก็บน้ำทับลาน 5.อ่างเก็บน้ำนฤบดินทร จินดา	1 แห่ง 1 แห่ง 1 แห่ง 1 แห่ง 1 แห่ง รวม	2.900 ล้าน ล.บ.ม. 0.530 ล้าน ล.บ.ม. 10.700 ล้าน ล.บ.ม. 2.725 ล้าน ล.บ.ม. 295.000 ล้าน ล.บ.ม. 311.675 ล้าน ล.บ.ม.

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ จังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568

ข้อมูลแหล่งกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ

จังหวัดปราจีนบุรี มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 118 แห่ง พื้นที่ชลประทาน 588,450 ไร่ สรุปได้ ดังนี้

1) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง หัวงานตั้งอยู่ที่ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง ปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ประเภทโครงการกักเก็บน้ำในลำคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 380,000 ไร่ อยู่ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี 240,000 ไร่ ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา 140,000 ไร่

2) โครงการขนาดกลาง อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานปราจีนบุรี จำนวน 7 โครงการ
2.1) โครงการท่าแห หัวงานตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านทาม อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ประเภทบรรเทาอุทกภัย กักเก็บน้ำในลำคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 55,485 ไร่

- 2.2) โครงการห้วยเกษียร ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลคงขี้เหล็ก อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานประเภทกักเก็บน้ำในลำคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 1,277 ไร่
- 2.3) โครงการคลองโคกกะจะ ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ประเภทกักเก็บน้ำในลำคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 16,147 ไร่
- 2.4) โครงการห้วยไคร้ ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลวังตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ประเภททดน้ำและส่งน้ำ พื้นที่ชลประทาน 8,744 ไร่
- 2.5) โครงการคลองสารภี ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ประเภทโครงการกักเก็บน้ำในคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 25,959 ไร่
- 2.6) โครงการประจันตคาม ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลบุฝ้าย อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ประเภททดน้ำและส่งน้ำ มีพื้นที่ชลประทาน 12,823 ไร่
- 2.7) โครงการตะเคียนทอง ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลหาดนางแก้ว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ลักษณะห้วยงานเป็นอาคาร ทרב. มีพื้นที่ชลประทาน 4,118 ไร่
- 3) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานปราจีนบุรี จำนวน 9 โครงการ
- 3.1) โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านทับลาน ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ ความจุ 2.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ให้หมู่บ้านทับลาน พื้นที่ชลประทาน 600 ไร่
- 3.2) โครงการฝายห้วยคำภู ห้วยงานตั้งอยู่ที่ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภททดน้ำและส่งน้ำ พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่
- 3.3) โครงการคลองชุมพล ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านโคกอุดม ตำบลหนองกี่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทกักเก็บน้ำในลำคลองและทุ่งราบ พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่
- 3.4) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองดินแดง ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านคลองดินแดง ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ ความจุ 0.42 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 1,200 ไร่
- 3.5) โครงการทำนบดินบ้านคลองบุสูง ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านบุสูง ตำบลนาดี อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่
- 3.6) อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้ ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านพระ ตำบลบ้านพระ อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ ความจุ 2.9 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคให้ค่ายจักรพงษ์
- 3.7) อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้ 2 ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านพระ ตำบลบ้านพระ อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ ความจุ 0.35 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคให้ค่ายจักรพงษ์
- 3.8) อ่างเก็บน้ำคลองไม้ปล้อง ห้วยงานตั้งอยู่ที่บ้านเขาลอย ตำบลเนินหอม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ ความจุ 10.70 ล้านลูกบาศก์เมตร
- 3.9) อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรจินดา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา นฤปดินทรจินดา มีขนาดความกว้างสันเขื่อน 9.00 เมตร ความยาวสันเขื่อน 3,967.51 เมตร ความสูงเขื่อนจากท้องน้ำประมาณ 32.75 เมตร มีความจุอ่างเก็บน้ำ 295.00 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 144,000 ไร่
- ที่มา : แผนภัยแล้งจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปราจีนบุรี

ทั้งนี้ โครงการชลประทานปราจีนบุรี ได้พิจารณาแผนควบคุมความเค็ม และแผนการระบายน้ำ เพื่อชะลอความเค็มในลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำนครนายก และลุ่มน้ำบางปะกง ช่วงฤดูแล้ง ปี พ.ศ.2568/2569 ดังนี้

	วันที่เริ่ม	วันที่เสร็จ	จำนวนวัน	อัตราการปล่อยน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)		
				ต่อวัน	รวมแผน	รวมแผนสะสม
อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง	5 ธ.ค. 68	2 ก.พ. 69	60	0.5	30.0	30.0
อ่างเก็บน้ำพระปรัง	5 ธ.ค. 68	24 ธ.ค. 68	20	0.5	10.0	40.0
อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชล	20 ธ.ค. 68	8 ม.ค. 69	20	1.5	30.0	70.0
อ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา	1 พ.ย. 68	13 พ.ย. 68	13	0.5	6.5	76.5
	14 พ.ย. 68	23 พ.ย. 68	10	0.8	8.0	84.5
	25 ธ.ค. 68	2 ก.พ. 69	40	1.5	60.0	144.5
	3 ก.พ. 69	30 เม.ย. 69	87	1.0	87.0	231.5
รวมปริมาณน้ำที่ระบายจากอ่างเก็บน้ำ					231.5	231.5
ทุ่งบางหอย (คบ.นครนายก)	10 พ.ย. 68	30 พ.ย. 68	21	ตามความเหมาะสม	20.0	20.0
ทุ่งสารภี (คป.ปราจีนบุรี)	5 พ.ย. 68	25 พ.ย. 68	21	ตามความเหมาะสม	20.0	40.0
ทุ่งท่าแพ (คป.ปราจีนบุรี)	10 ธ.ค. 68	31 ธ.ค. 68	22	ตามความเหมาะสม	22.0	62.0
รวมปริมาณน้ำที่ระบายจากทุ่ง					62.0	62.0

เดือน	แผนการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ และสนับสนุนการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ในลุ่มน้ำบางปะกง ช่วงฤดูแล้งปี 2568/69							ระยะเวลาที่ระบายน้ำที่ระบายถึงจุดพิจารณา	
	ตุลาคม-68	พฤศจิกายน-68	ธันวาคม-68	มกราคม-69	กุมภาพันธ์-69	มีนาคม-69	เมษายน-69		พฤษภาคม-69
การระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ									
อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง			30.0 ล้าน ลบ.ม.		0.5 ล้าน ลบ.ม. (5 ธ.ค.68 - 2 ก.พ. 69)				14 วัน
อ่างเก็บน้ำพระปรัง			10.0 ล้าน ลบ.ม.		0.5 ล้าน ลบ.ม. (5 - 24 ธ.ค. 68)				14 วัน
อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชล				30.0 ล้าน ลบ.ม.	1.5 ล้าน ลบ.ม. (20 ธ.ค. 68 - 8 ม.ค. 69)				
อ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา		6.5 ล้าน ลบ.ม.	0.5 ล้าน ลบ.ม. (1 - 13 พ.ย. 68)						
		8.0 ล้าน ลบ.ม.	0.8 ล้าน ลบ.ม. (14 - 23 พ.ย. 68)						
			40.0 ล้าน ลบ.ม.		1.0 ล้าน ลบ.ม. (25 ธ.ค. 68 - 2 ก.พ. 69)				14 วัน
					87.0 ล้าน ลบ.ม.	1.0 ล้าน ลบ.ม. (3 ก.พ. - 30 เม.ย. 69)			14 วัน
การระบายน้ำจากทุ่ง									
ทุ่งบางหอย (คบ.นครนายก)			(10 - 30 พ.ย. 68)						
ทุ่งสารภี (คป.ปราจีนบุรี)			(5 - 25 พ.ย. 68)						
ทุ่งท่าแพ (คป.ปราจีนบุรี)			(10 ธ.ค. - 31 ธ.ค. 68)						

หมายเหตุ : ปริมาณน้ำและช่วงเวลาการระบายน้ำอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ค่าความเค็ม

ที่มา : โครงการชลประทานปราจีนบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2568

จุดเฝ้าระวังและจุดควบคุมค่าความเค็ม

1. มีจุดเฝ้าระวังค่าความเค็มบริเวณ อำเภอบ้านโพธิ์ (ที่ทำการโครงการชลประทานฉะเชิงเทรา) ระยะทาง 35 กม. จากปากแม่น้ำบางปะกง ซึ่งจะเริ่มควบคุมค่าความเค็มในลุ่มน้ำบางปะกง โดยการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ และเริ่มบริหารจัดการบานเขื่อนทดน้ำบางปะกง เมื่อค่าความเค็มจุดนี้ถึง 1 กรัมต่อลิตร จากสถิติที่ผ่านมาค่าความเค็มจะเริ่มรุกตัวถึงจุดนี้ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม
2. จุดควบคุมที่ 1 เขื่อนทดน้ำบางปะกง ระยะทาง 66 กม. จากปากแม่น้ำบางปะกง ปัจจุบันค่าความเค็ม 0.24 กรัมต่อลิตร สถิติปีที่ผ่านมามีค่าความเค็ม 1 กรัมต่อลิตร จะรุกถึงจุดนี้ในช่วงปลายธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคมปีถัดไป
3. จุดควบคุมที่ 2 ประตูระบายน้ำบางขนาก ระยะทาง 109 กม. จากปากแม่น้ำบางปะกง ปัจจุบันค่าความเค็ม 0.07 กรัมต่อลิตร สถิติที่ผ่านมาค่าความเค็ม 1 กรัมต่อลิตร จะรุกตัวถึงจุดนี้ ในช่วงกลางเดือนมกราคม
4. จุดควบคุมที่ 3 วัดบางแตน ระยะทาง 115 กม. จากปากแม่น้ำบางปะกง ปัจจุบันค่าความเค็ม 0.07 กรัมต่อลิตร จากสถิติ 2 ปีที่ผ่านมา ค่าความเค็ม 1 กรัมต่อลิตร จะรุกตัวถึงจุดนี้ในช่วงต้นเดือนมกราคมจนถึงกลางเดือนมกราคม
5. จุดควบคุมที่ ๔ จุดสูบน้ำการประปาส่วนภูมิภาค สาขาปราจีนบุรี ระยะทาง 163 กม. จากปากแม่น้ำ ที่ผ่านมามีค่าความเค็มจะรุกตัวถึงนี้ในปีที่แห้งแล้งมาก ๆ จากสถิติปี พ.ศ. 2560 – 2564 ค่าความเค็มยังไม่รุกถึงจุดนี้ วางแผนควบคุมไม่ให้ความเค็มเกิน 1 กรัมต่อลิตร ก่อนวันที่ 31 พฤษภาคม
6. จุดควบคุมที่ 5 ประตูระบายน้ำหาดยาง ระยะทาง 183 กม. จากปากแม่น้ำบางปะกง ปีที่ผ่านมาควบคุมจุดนี้ไม่ให้เค็มตลอดทั้งปี

ข้อมูลบ่อบาดาล ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี

จังหวัดปราจีนบุรี มีบ่อบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภค - บริโภค ที่ได้มีการขออนุญาตโดยถูกต้อง จำนวน 2,413 บ่อ ในพื้นที่ 7 อำเภอ ของจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกรายตำบล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทเครื่องสูบน้ำ						ไม่ได้ติดตั้ง	ว่าง	ถอนเครื่องสูบน้ำ-ปิดบ่อ
			สูบน้ำไฟฟ้า (ซับเมสซิเบิล)	สูบน้ำมือโยก	สูบน้ำหยด	สูบน้ำแอร์ลิฟท์	สูบน้ำเทอร์ไบน์	รอตติดตั้ง			
1	เมืองปราจีนบุรี	ทต.โคกมะกอก	6	3	1	-	-	-	-	2	-
		โคกไม้ลาย	4	3	-	-	-	-	-	6	-
		ดงขี้เหล็ก	102	4	1	-	-	-	2	30	-
		ดงพระราม	3	7	-	-	-	-	-	8	-
		ท่างาม	-	-	-	-	-	-	1	1	-
		เนินหอม	88	24	-	-	-	-	1	33	-
		โนนหอม	41	10	2	-	-	-	-	12	-
		บางเดชะ	-	-	-	-	-	-	2	3	-
		บ้านพระ	71	8	-	1	-	-	-	33	-
		ไม้เค็ด	19	13	-	-	-	-	-	3	-
	รวม	9 ตำบล 1 ทต.	334	72	4	1	-	-	6	-	
2	ประจันตคาม	เกาะลอย	2	13	-	-	-	-	1	-	

		คำโตนด	60	30			6			20	-
		ดงบัง	30	26	-	-	-	1	-	6	-
	ประจันตคาม	บ้านหอย	8	29	-	-	-	-	-	5	-
		บุไผ่	23	17	-	-	-	-	-	2	-
		ประจันตคาม	6	2	-	-	-	-	2	5	-
		โพธิ์งาม	56	13	3	-	-	-	-	11	-
		หนองแก้ว	29	14	-	-	-	-	-	2	-
		หนองแสง	23	15	-	-	-	-	-	3	-
	รวม	9 ตำบล	237	159	3	-	6	1	2	55	-
3	กบินทร์บุรี	กบินทร์	27	10	-	-	-	-	-	10	-
		เขาไม้แก้ว	23	28	2	-	-	2	1	3	-
		นนทรี	40	13	-	-	-	-	-	20	-
		นาแวม	15	4	-	-	-	1	-	4	-
		บ่อทอง	8	12	-	-	-	1	1	6	1
		บ้านนา	34	14	-	-	-	-	-	9	-
		เมืองเก่า	22	17	-	-	-	-	1	17	-
		ย่านรี	21	56	-	-	-	-	-	11	-
		ลาดตะเคียน	38	29	-	-	-	-	1	13	-
		วังตาล	18	22	-	-	-	-	2	9	4
		วังตะเคียน	17	23	3	-	-	-	-	10	-
		วังท่าช้าง	58	29	5	-	-	1	2	13	1
		หนองกี่	24	1	-	-	-	-	1	7	-
	หาดนางแก้ว	1	12	-	-	-	-	-	3	-	
	รวม	14 ตำบล	346	270	10	-	-	5	9	135	6
4	ศรีมหาโพธิ์	กรอกสมบุรณ์	20	7	-	-	-	-	-	6	-
		ดงกระตงยาม	-	3	-	-	-	-	-	6	-
		ท่าตุม	25	29	-	-	-	-	-	9	-
		บ้านทาม	-	-	-	-	-	-	-	2	-
		ศรีมหาโพธิ์	20	13	-	-	-	-	-	-	-
		หนองโพรง	52	20	-	-	-	-	-	7	1
		หัวหว้า	46	13	-	-	-	-	-	5	1
	รวม	7 ตำบล	163	85	-	-	-	-	35	2	
5	ศรีมหาโพธิ์	คูลำพัน	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		โคกไทย	19	12	-	-	-	-	-	3	2
		โคกปีบ	8	3	-	-	-	-	-	7	-
		ไผ่ชะเลียด	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	รวม	4 ตำบล	27	15	-	-	-	-	12	2	
6	นาดี	แก่งดินสอ	40	13	-	-	2	1	-	20	-
		ทุ่งโพธิ์	29	3	-	-	-	-	-	6	-
		นาดี	54	31	-	-	-	-	-	16	-
		บุพราหมณ์	25	11	-	-	-	-	-	6	-
		สะพานหิน	16	15	-	-	-	-	-	13	-

		สำพันตา	54	18	-	-	-	-	1	4	-
	รวม	6 ตำบล	218	91	-	-	2	1	1	65	-
7	บ้านสร้าง	บางกระเปา	1	-	-	-	-	-	-	5	-
		บางขาม	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		บางเตย	1	-	-	-	-	1	-	9	-
		บางแตน	6	1	-	-	-	-	-	5	-
		บางพลวง	-	-	-	-	-	-	1	1	-
		บ้านสร้าง	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	6 ตำบล	10	1	-	-	-	1	1	20	-
	รวมทั้งสิ้น	55 ตำบล 1 ทต.	1,335	693	17	1	8	8	13	328	10

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี

11. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

การประชุมคณะทำงานเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2568 เห็นชอบแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 รวมทั้งนโยบาย และมาตรการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 รายละเอียดดังนี้

11.1 แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

ทั้งประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 12.86 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 10.05 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 2.81 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 2.74 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.67 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 2.07 ล้านไร่)

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด จำนวน 8.59 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 7.80 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 6.27 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 1.53 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 0.79 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.08 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.71 ล้านไร่)

ลุ่มน้ำแม่กลอง 7 จังหวัด จำนวน 1.27 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวรอบที่ 2 จำนวน 0.93 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.91 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.02 ล้านไร่) พืชไร่พืชผัก จำนวน 0.34 ล้านไร่ (ในเขตชลประทาน 0.23 ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน 0.11 ล้านไร่)

เขตพื้นที่	ประเภทแหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ล้านไร่)		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.05	0.67	10.72
	นอกเขตชลประทาน	2.81	2.07	4.88
	รวม	12.86	2.74	15.60
22 จังหวัด ลุ่มเจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	6.27	0.08	6.35
	นอกเขตชลประทาน	1.53	0.71	2.24
	รวม	7.80	0.79	8.59
7 จังหวัด ลุ่มน้ำแม่กลอง	ในเขตชลประทาน	0.91	0.23	1.14
	นอกเขตชลประทาน	0.02	0.11	0.13
	รวม	0.93	0.34	1.27

รายละเอียดตามภาคผนวก ข

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมชลประทาน เป็นหน่วยงานกำกับและบริหารแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

11.2 นโยบาย และมาตรการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

นโยบาย

1. ด้านการจัดสรรน้ำ การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เห็นควรให้จัดสรรน้ำตามระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอ สำหรับการอุปโภค-บริโภค การรักษาระบบนิเวศการอุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป โดยมีแนวทางดังนี้

1.1 หลักการจัดสรรน้ำ

- จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ
- สนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ใช้ระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัดน้ำให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

1.2 ลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำ

1. เพื่อการอุปโภค-บริโภค และการประปา
2. เพื่อการรักษาระบบนิเวศทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย บรรเทาสาธารณภัย จาริตประเพณีและคมนาคม เป็นต้น
3. เพื่อสำรองน้ำไว้สำหรับการใช้น้ำในช่วงต้นฤดูฝน สำหรับอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศ เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2569
4. เพื่อการเกษตร
5. เพื่อการอุตสาหกรรม
6. เพื่อการพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

2. ด้านการเกษตร

2.1 กำกับติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของเกษตรกร ให้เป็นไปตามแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาด้านการตลาดประกอบด้วย

2.2 การวางแผนการปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งที่ผ่านมา พิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก ด้วยสภาพเศรษฐกิจ และตลาดโลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การพิจารณาเพียงปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อการวางแผนการเพาะปลูก ดังนั้น การวางแผนการปลูกพืชจำเป็นต้องขยายกรอบคิดให้ครอบคลุมมิติอื่น ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจและการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ มิติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมิติด้านสังคมและความมั่นคงทางอาหารของประเทศจะช่วยให้เกิดการวางแผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งที่ “ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ” และ “ผลิตสิ่งที่ตลาดต้องการ” ไปพร้อมกัน

2.3 ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และด้านการตลาด

มาตรการ

1. ด้านการจัดสรรน้ำ

1.1 เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืน มีปริมาณน้ำต้นทุนสามารถสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปี 2568/69 ซึ่งวางแผนส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีประมาณ 6.60 ล้านไร่

1.2 เขตลุ่มน้ำแม่กลอง

ปริมาณน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตรรวมถึงการส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูแล้งปี 2569

1.3 เขตลุ่มน้ำอื่นๆ ให้วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

- สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่ - พืชผัก ไม้ผลไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ ได้แก่ เขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนลำนางรอน จังหวัดบุรีรัมย์ และเขื่อนปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ ได้แก่ เขื่อนประแสร์ จังหวัดระยอง

- ไม่สนับสนุนน้ำเพื่อการเกษตรฤดูแล้ง ปี 2568/69 ได้แก่ เขื่อนลำพระเพลิง จังหวัดนครราชสีมา

- สนับสนุนน้ำเพื่อการรักษาบบนิเวศ (นำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า) ได้แก่ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร และเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.4 ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ (มีนาคม - ตุลาคม 2569) ปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ

2. ด้านการเกษตร

ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน สืบเนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอ กรมชลประทานจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยมีการจัดสรรน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวรอบที่ 2 ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ปัจจุบันความต้องการใช้ข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีแนวโน้มลดลง จึงต้องคำนึงถึงการตลาดเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง และพิจารณาทางเลือกในการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยเพื่อทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ 2 รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบการให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสม เพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ

ในการนี้ ได้มีการริเริ่มโครงการสนับสนุนจากภาครัฐหลายโครงการ อาทิ โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและสร้างความหลากหลายในการประกอบอาชีพเกษตรกรให้แก่เกษตรกร

นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ พร้อมทั้งมีมาตรการในการกำกับ ติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 อย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมให้การเพาะปลูกเป็นไปตาม แผนที่กำหนดไว้โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านการตลาดประกอบการวางแผนด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินนโยบายและมาตรการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องอย่าง ทัวถึง พร้อมทั้งดำเนินการด้านการตลาดเพื่อสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตร อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาค การเกษตรอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะยาว

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และด้านการตลาด

3.1 ให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน แนวโน้มความต้องการของตลาด ราคา และแหล่งรับซื้อพืชฤดูแล้ง เป็นต้น

3.2 ประสาน และช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับผลผลิตพืชฤดูแล้ง

3.3 สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

- ข้าวรอบที่ 2 ควบคุมพื้นที่ปลูกไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด

- พืชไร่พืชผัก ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกได้ตามจำนวนที่กำหนด

3.4 เชิญชวนเกษตรกรให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยเข้าร่วมโครงการของรัฐ โครงการ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง กิจกรรมยกระดับสินค้า เกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ 2

3.5 การแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการรักษาความชื้น และลดการเผาตอซัง

12. การคาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบหากเกิดสถานการณ์ภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง จังหวัดปราจีนบุรี

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี ได้ร่วมบูรณาการข้อมูล วิเคราะห์ และคาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบหากเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568/69 ทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือและให้การช่วยเหลือ เกษตรกรในพื้นที่อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(1) ด้านพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี ได้คาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบ หากเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568/69 ด้านพืช ปรากฏผล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล	เกษตรกร (ราย)	การเพาะปลูก				หมายเหตุ
				ข้าว (ไร่)	พืชไร่/ พืชผัก (ไร่)	ไม้ผล ไม้ ยืนต้น และอื่นๆ (ไร่)	รวม (ไร่)	
1	เมื อ ง ปราจีนบุรี	ดงขี้เหล็ก	100		-	600	600	
		เนินหอม	30		20	80	100	
		ดงพระราม	50		30	400	430	
		โคกไม้ลาย	50		-	250	-	
		โนนหอม	50		-	300	300	
		ไม้เค็ด	70		30	420	420	
		รอบเมือง	-		-	-	-	
		บางบริบูรณ์	-		-	-	-	
		ท่างาม	-		-	-	-	
		บ้านพระ	100		-	500	500	
		บางเดชะ	-		-	-	-	
		วัดโบสถ์	-		-	-	-	
		หน้าเมือง	-		-	-	-	
รวม 13 ตำบล			450		80	2,550	2,350	
2	บ้านสร้าง	บางแตน	501	7,300		115	7,415	
		บางพลวง	134	4,853		105	4,958	
		กระทุ่มแพ้ว	114	2,223		23	2,246	
		บ้านสร้าง	172	3,346		70	3,416	
		บางกระเบา	158	4,956		58	5,014	
		บางยาง	414	7,310		210	7,520	
		บางปลาร้า	34	618		154	772	
		บางเตย	229	5,987		89	6,076	
		บางขาม	27	518		123	641	
รวม 9 ตำบล			1,783	37,111		947	38,058	
3	ศรีมโหสถ	โคกปีบ	497	7,795	1,021	821	9,637	
		โคกไทย	352	1,159	1,097	86	2,342	
		ไผ่ชะเลียด	286	8,092		5	8,097	
		คู์ลำพัน	135	4,878		60	4,938	
รวม 4 ตำบล			1,270	21,924	2,118	972	25,014	

4	ศรีมหาโพธิ	กรอกสมบุรณ์	13		32	67	99	
		หนองโพรง	5			178	178	
		ดงกระตงยาม	255	7,800		12	7,812	
		หาดยาง	45	1,300		8	1,308	
		ศรีมหาโพธิ	5	100			100	
		ท่าตูม	2	22	12		34	
		บางกุ้ง	45	596		13	609	
		บ้านทาม	3			9	9	
		หัวหว้า	1	8			8	
		สัมพันธ	102	2,516			2,516	
รวม 10 ตำบล			476	12,342	44	287	12,673	
5	ประจันตคาม	ประจันตคาม	19	280	0	0	299	
		เกาะลอย	5	61	0	0	66	
		บ้านหอย	25	10	62	30	127	
		ดงบัง	71	0	115	21	207	
		หนองแสง	23	0	131	0	154	
		คำโตนด	38	0	367	9	414	
		บุฝ้าย	56	0	30	43	129	
		หนองแก้ว	32	0	0	12	44	
		โพธิ์งาม	152	0	909	143	1,204	
รวม 9 ตำบล			421	351	295	258	2,644	
6	นาดี	นาดี	112	336	342	57	735	
		ลำพันตา	85	284	84	34	402	
		สะพานหิน	56	172	136	78	386	
		ทุ่งโพธิ์	68	0	127	165	292	
		แก่งดินสอ	76	50	218	154	422	
		บุพราหมณ์	97	0	285	342	627	
รวม 6 ตำบล			494	842	1,192	830	2,864	
7	กบินทร์บุรี	กบินทร์	34	35	126	20	181	
		วังดาล	72		56	247	303	
		นาแรม	23	102	34	40	176	
		เขาไม้แก้ว	20		160	45	205	
		เมืองเก่า	82	625	135	33	793	
		วังตะเคียน	63		118	60	178	

	หาดนางแก้ว	22	36	97	21	154	
	บ้านนา	33		93	56	149	
	นนทรี	35		55	80	135	
	หนองกี่	48		92	79	171	
	บ่อทอง	97	298	101	45	444	
	ย่านรี	36		51	26	77	
	ลาดตะเคียน	105		123	35	158	
	วังท่าช้าง	164		357	135	492	
รวม 14 ตำบล		834	1,096	1,598	922	3,616	
รวมทั้งสิ้น 7 อำเภอ 65 ตำบล		5,728	73,666	5,327	6,766	87,219	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี ข้อมูลปี 2568/69

(2) ด้านประมง

สำนักงานประมงจังหวัดปราจีนบุรี ได้คาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบหากเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568/69 ด้านประมง ปรากฏผล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล	เกษตรกร (ราย)	การเลี้ยงสัตว์น้ำ			
				บ่อปลา	บ่อกุ้ง	กระชัง - บ่อซีเมนต์	รวม
1	เมืองปราจีนบุรี	วัดโบสถ์	2	2	-	-	2
รวม		1 ตำบล	2	2	-	-	2
2	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	22	22	-	-	22
		บางกระเบา	2	1	1	-	2
		บางเตย	7	7	-	-	7
		บางยาง	1	1	-	-	1
		บางพลวง	4	4	-	-	4
		บางแตน	6	2	4	-	6
รวม		6 ตำบล	46	41	5	-	46
3	ประจันตคาม	ประจันตคาม	21	21	-	-	21
		โพธิ์งาม	1	1	-	-	1
		บุฝ้าย	2	2	-	-	2
		หนองแก้ว	1	1	-	-	1
รวม		4 ตำบล	25	25	-	-	25
4	ศรีมหาโพธิ์	หนองโพรง	5	8	-	-	8
		ดงกระทงยาม	10	12	-	-	12
		บ้านทาม	15	20	-	-	20
		สัมพันธ์	9	12	-	-	12
รวม		4 ตำบล	39	52	-	-	52
รวมทั้งสิ้น 4 อำเภอ 15 ตำบล			112	120	10	-	125

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปราจีนบุรี ข้อมูลปี 2568/2569

(3) ด้านปศุสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี ได้คาดการณ์พื้นที่การเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบ หากเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568/69 ด้านปศุสัตว์ ปรากฏผล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล	เกษตรกร (ราย)	การเลี้ยงสัตว์					แปลงหญ้า (ไร่)
				โค - กระบือ	แพะ - แกะ	สุกร	สัตว์ปีก	รวม	
1	เมืองปราจีนบุรี	บ้านพระ	770	425	15	70	12,712	13,222	-
	รวม	1 ตำบล	770	425	15	70	12,712	13,222	-
2	กบินทร์บุรี	ลาดตะเคียน	304	1,348	21	24,657	22,951	48,977	-
		บ้านนา	291	530	188	65,950	6,638	73,306	-
		เขาไม้แก้ว	202	441	332	23,301	6,296	30,370	-
		วังท่าช้าง	469	334	85	1,617	11,756	13,792	-
	รวม	4 ตำบล	1,266	2,653	626	115,525	47,641	166,445	-
3	นาดี	แก่งดินสอ	684	477	10	221	26,632	27,340	-
	รวม	1 ตำบล	684	477	10	221	26,632	27,340	-
4	บ้านสร้าง	บางกระบือ	165	123	68	-	5,307	5,498	-
		บางเตย	191	150	4	-	6,637	6,791	-
		บางแตน	314	34	-	-	8,817	8,851	-
		บางพลวง	433	357	-	2,839	10,650	13,846	-
		บางปลาร้า	111	499	-	99	2,458	3,056	-
		บางขาม	144	316	4	8,092	3,855	12,267	-
		กระทุ่มแพ้ว	97	8	-	-	2,429	2,437	-
	รวม	7 ตำบล	1,455	1,487	76	11,030	40,153	52,746	-
5	ประจันตคาม	เกาะลอย	202	425	25	1,500	6,083	8,033	-
		หนองแสง	163	372	21	1,230	5,681	7,304	-
		ดงบัง	301	473	39	17,149	9,819	27,480	-
	รวม	3 ตำบล	666	1,270	85	19,879	21,583	42,817	-
6	ศรีมหาโพธิ์	ท่าตูม	169	535	-	378	10,060	10,973	-
		หาดยาง	29	21	16	-	2,910	2,947	-
		กรอกสมบูรณ	274	310	-	5,393	46,025	51,728	-
	รวม	3 ตำบล	472	866	16	5,771	58,995	65,648	-
7	ศรีมโหสถ	โคกปีป	286	505	-	232	26,934	27,671	-
		คูลำพัน	98	11	43	-	8,150	8,204	-
		ไผ่ชะเลือด	180	91	-	920	12,562	13,573	-
	รวม	3 ตำบล	564	607	43	1,152	47,646	49,448	-
	รวมทั้งสิ้น 7 อำเภอ	22 ตำบล	5,877	7,785	871	153,648	255,362	417,666	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี ข้อมูลปี 2568/69

จากการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ล่อแหลมและเปราะบาง จะนำไปสู่การวางแผนและแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงและความต้องการจากพื้นที่ โดยกำหนดมาตรการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ ควบคู่กันในการลดโอกาสในการเกิดภัย ลดความล่อแหลม และลดความเปราะบาง เพื่อช่วยจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นและทำให้ระดับความเสี่ยงที่มีจากสาธารณภัยด้านการเกษตรลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย 1) การป้องกันและลดผลกระทบ 2) การเตรียมความพร้อม 3) การเผชิญเหตุ และ 4) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

13. แผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้บูรณาการแผนงาน/โครงการทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่สอดคล้องกับมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2568 โดยแผนงาน/โครงการ เพื่อการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร ประกอบด้วย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม/การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
การป้องกันและลดผลกระทบ				
1. สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยง				
1.1 การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง รวมถึงให้คำแนะนำทางวิชาการ หน่วยงานภายในสังกัด กษ. โดยการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้กับสถานการณ์น้ำ พื้นที่เสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากภัยแล้ง ปี 2568/69 เพื่อเป็นข้อมูลให้เกษตรกรประกอบการตัดสินใจวางแผนการผลิตให้ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด และสื่อสารให้ทุกภาคส่วนตระหนักรู้ใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า รวมถึงให้คำแนะนำเฝ้าระวังสัตว์น้ำ และดูแลสุขภาพสัตว์	77 จังหวัด	/		ทุกหน่วยงาน
1.2 ลงพื้นที่/ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร				
1) ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร (Mobile Unit) - ให้บริการด้านวิชาการ ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยบริการคลินิกข้าว 62 หน่วย และศูนย์บริการชาวนา 57 ศูนย์	77 จังหวัด	/		กษ.
2) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร - ให้บริการคลินิก ประเด็นการรับมือกับสถานการณ์ภัยแล้ง แจ้งสถานการณ์ และวิธีการปรับตัว ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือต่างๆ	77 จังหวัด 30,800 ราย	8.32		กสก.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
2. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	77 จังหวัด	/		กสก. ปม. ปศ. กยท. มม.
3. การติดตามสถานการณ์น้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน - ดำเนินการติดตาม เฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์น้ำทั้งใน เขตและนอกเขตชลประทาน สำหรับในเขตชลประทาน สามารถติดตามสถานการณ์น้ำได้ จากศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ	77 จังหวัด	/		ชป. พต. กสก.
4. การเฝ้าระวังพื้นที่น้ำเค็มรุกสวน - สำรวจพื้นที่เสี่ยง เฝ้าระวังและแจ้งเตือน และเยี่ยมเยียนให้ คำแนะนำ	9 จังหวัด 37,220ไร่ /9,563 ราย	/		กสก.
5. การเฝ้าระวังเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช โรคระบาดด้าน การเกษตร	77 จังหวัด	/		กข. กสก. กวก. มม. กยท. ปม. ปศ.
6. จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลและวางแผนพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัย (น้ำ ท่วม แล้ง ดินถล่ม) สำรวจและรวบรวมข้อมูล เพื่อปรับปรุงฐานข้อมูลแผนที่พื้นที่ แล้งซ้ำซาก แผนที่น้ำท่วมซ้ำซาก แผนที่พื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทานที่มีโอกาสเกิดภัยแล้ง ปี 2568/69 แผนที่ที่มีโอกาสเกิด น้ำท่วมซ้ำในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2568/69 แผนที่คาดการณ์ พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ ทำการเกษตร ปี 2568/69 และแผนที่คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาส เกิดดินถล่ม ปี 2568/69	77 จังหวัด	/		พต.
7. การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน/อาชีพทางเลือก				
7.1 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ กิจกรรมการขยายผลแปลงต้นแบบการใช้น้ำอย่าง รู้คุณค่าในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	3,850 ราย / 77 แปลง	3.27		กสก.
7.2 สนับสนุนการใช้น้ำพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน - จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด	500 ตัน 100,000 ไร่			พต.
7.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้สมาชิกสถาบันเกษตรกร อย่างยั่งยืน				

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
จัดอบรม - ครั้งที่ 1 ให้ความรู้ความเข้าใจการปรับทัศนคติในการประกอบอาชีพของสมาชิกสถาบันเกษตรกร - ครั้งที่ 2 ให้ความรู้ในการประกอบอาชีพตามความประสงค์ของสมาชิกสถาบันเกษตรกร	102,572 ไร่ 48 จังหวัด 9,700 ราย		34	กสส.
7.4 ส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสถาบันเกษตรกร โดยให้สมาชิกกู้ยืมไม่เกิน 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 1%	48 จังหวัด 146 สหกรณ์ 8,350 ราย		418	กสส.
8. การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน				
8.1 ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และเติมน้ำในเขื่อน	8 ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค 77 จังหวัด	/		ฝล.
8.2 โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติด้านการเกษตร	12,000 ไร่ / 65 จังหวัด	/		พด.
8.3 กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) สนับสนุนน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร โดยให้เกษตรกรรวมกลุ่มและยื่นเอกสารเสนอความต้องการผ่าน อบต. ในพื้นที่				ทบ.
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบน้ำบาดาลเพื่อเสริมความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อการเกษตร พื้นที่ 60 ไร่ จำนวน 198 แห่ง	11,880 ไร่ / 1,584 ราย	/		
- โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรแปลงใหญ่ พื้นที่ 300 ไร่ จำนวน 45 แห่ง	13,500 ไร่/ 450 ราย	/		
- โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรแปลงใหญ่ พื้นที่ 500 ไร่ จำนวน 38 แห่ง	19,000 ไร่/ 570 ราย	/		
9. สร้างรายได้ และอื่นๆ ในพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้ การจ้างงานชลประทาน (ขุดลอก บำรุงรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซม ก่อสร้าง กำจัดวัชพืช)	77 จังหวัด	/		ชป.
10. แผนการจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ในเขตชลประทาน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พ.ย. 68) 1) น้ำเพื่อการเกษตร 2) น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค 3) น้ำอุตสาหกรรม 4) น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	29,563 ล้าน ลบ.ม. 18,247 ล้าน ลบ.ม. 2,748 ล้าน ลบ.ม. 478 ล้าน ลบ.ม. 8,090 ล้าน ลบ.ม.	/		ชป.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
11. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งประเทศ	15.60 ล้านไร่	/		ชป. กสก.
1) ในเขตชลประทาน	10.72 ล้านไร่			
- ข้าว	10.05 ล้านไร่			
- พืชไร่ พืชผัก	0.67 ล้านไร่			
2) นอกเขตชลประทาน	4.88 ล้านไร่			
- ข้าว	2.81 ล้านไร่			
- พืชไร่ พืชผัก	2.07 ล้านไร่			
12. จัดทำทะเบียนแหล่งนํ้านอกเขตชลประทาน ที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69	77 จังหวัด	/		กสก.
13. การจัดทำข้อมูลและวางแผนพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัย	65 จังหวัด	/		พด.
การเตรียมความพร้อม/การเผชิญเหตุ				
1. การเตรียมความพร้อม				
1.1 การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ		/		ชป.
- เครื่องสูบน้ำ	2,563 เครื่อง			
- เครื่องผลักดันน้ำ	497 เครื่อง			
- รถยนต์บรรทุกน้ำ	298 คัน			
- เครื่องจักรกลสนับสนุนอื่น ๆ	3,414 หน่วย			
1.2 สำรองปัจจัยการผลิต		/		ปศ.
1) สำรองเสบียงสัตว์				
- เเสบียงสัตว์	5,973 ตัน			
- กล้วยซีพสัตว์	3,000 ชุด			
- จัดหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่	หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 200 ทีม สัตวแพทย์ 867 คน			
2) สำรองเมล็ดพันธุ์		/		กวก.
- กล้วยซีพเมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชไร่	62,915 ซอง			
- เมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชไร่ 8 ชนิด	163 ตัน		/	กวก.
	(ข้อมูล ณ 25 พ.ย. 68)			กสก.
- เมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้าน	540,000 ซอง			
3) สำรองต้นพันธุ์พืชผัก/พืชอาหาร	3,682,000 ตัน	/		กสก.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
2.2 การประเมินการข่าว - ติดตามสถานการณ์ข่าวต่าง ๆ ที่เกิดในพื้นที่ และประเมินสถานการณ์ รวมถึงทำความเข้าใจเพื่อลดความขัดแย้ง	77 จังหวัด	/		ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
2.3 การรายงานสภาวะวิกฤติและการเข้าสู่การเผชิญเหตุ - ติดตามและรายงานผลหากเกิดสถานการณ์วิกฤติ โดยต้องรายงานสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งทุกสัปดาห์	77 จังหวัด	/		ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
3. การเผชิญเหตุ				
3.1 การสนับสนุนเฉพาะหน้า - สนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศการเกษตร - สนับสนุนเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์		/	/	ขป. ปศ.
3.2 จัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการ - ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์ ให้คำแนะนำการเลี้ยงสัตว์ - เผื่อระวังโรคพืชและโรคสัตว์		/	/	ปศ. ปม. กข. กวก. กสก.
4. การส่งกำลังบำรุง การบริหารจุดอพยพฯ การเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท		/		ขป.ปม. ปศ. พต. กสก. ฝล. กษ.จ.
5. การปฏิบัติการข่าวสาร		/		สป.กษ.
การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม				
1. เพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร - พัฒนาศักยภาพการติดตามและวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร - วิเคราะห์มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากภัยพิบัติด้านการเกษตร	1 ครั้ง 77 จังหวัด	/		สศก.
2. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อใช้ผลิตเป็นอาหาร ลดรายจ่ายสร้างรายได้ รวมถึงใช้ในการเพาะปลูกในระยะถัดไป	พื้นที่ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร	/		กสก. กวก. กข. มม. พต.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย (ไร่/ราย/จังหวัด/ฯ)	แหล่งงบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่น ๆ	
3. โครงการสนับสนุนเงินกู้แก่สหกรณ์ที่ประสบสาธารณภัย/ แก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตร/ การดำเนินงานตามนโยบายแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของรัฐบาล กิจกรรมสนับสนุนเงินกู้เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินธุรกิจรวบรวม ข้าวเปลือกของสหกรณ์ปีการผลิต 2568/69 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการดำเนินธุรกิจระยะเวลาให้กู้ 1 ปี ระยะเวลาดำเนินการ โครงการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2568 - กันยายน 2569 รวบรวมข้าวเปลือก ของสหกรณ์ ปีการผลิต 2568/69 กลุ่มเป้าหมาย สหกรณ์ภาคการเกษตรที่ มีความพร้อมในการรวบรวมข้าวเปลือก อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี	18 จังหวัด / 82 สหกรณ์		310 เงินกอง ทุน พัฒนา สหกรณ์	กสส.
4. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ขาดเครดิตเบี้ย ให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ต้นเงินกู้ไม่ เกิน 500,000 บาทแรก อัตราดอกเบี้ย 3% เป็นระยะเวลา 1 ปี	77 จังหวัด 1,152 สหกรณ์ 143,000 ราย		500	กสส.
5. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน - จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด	500 ตัน 100,000 ไร่			พด.
6. การช่วยเหลือตามระเบียบการยางแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกร ชาวสวนยาง พ.ศ.2560	77 จังหวัด		เงินกองทุน พัฒนา ยางพารา	กยท.
7. โครงการสินเชื่อภัยธรรมชาติดอกเบี๋ยต่ำ	72 จังหวัด		100.00 เงินกองทุน สปก.	ส.ป.ก.
8. มาตรการช่วยเหลือลูกค้า ธกส. ผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มเงินสด 6.1 ปรับปรุงโครงสร้างหนี้/ปรับตารางการชำระหนี้ ของเกษตรกร ที่มีหนี้กับ ธกส. 6.2 มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล	77 จังหวัด		/ /	ธกส.
9. การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2568 (รายละเอียดตามภาคผนวก ซ)	77 จังหวัด		เงินทดรอง ราชการ	กสก. ปม. ปศ. สป.กษ.

14. แผนผังความเชื่อมโยงมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กับแผนงาน/โครงการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแผนงาน/โครงการป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร ภายใต้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569) ให้สอดคล้องกับมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

15. กลไกการบริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรในภาพรวมของประเทศอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ส่วนกลาง

- คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเลขานุการ
- คณะอนุกรรมการวางแผน และติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นเลขานุการ
- ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมี รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสำนักงานแผนงานและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการศูนย์

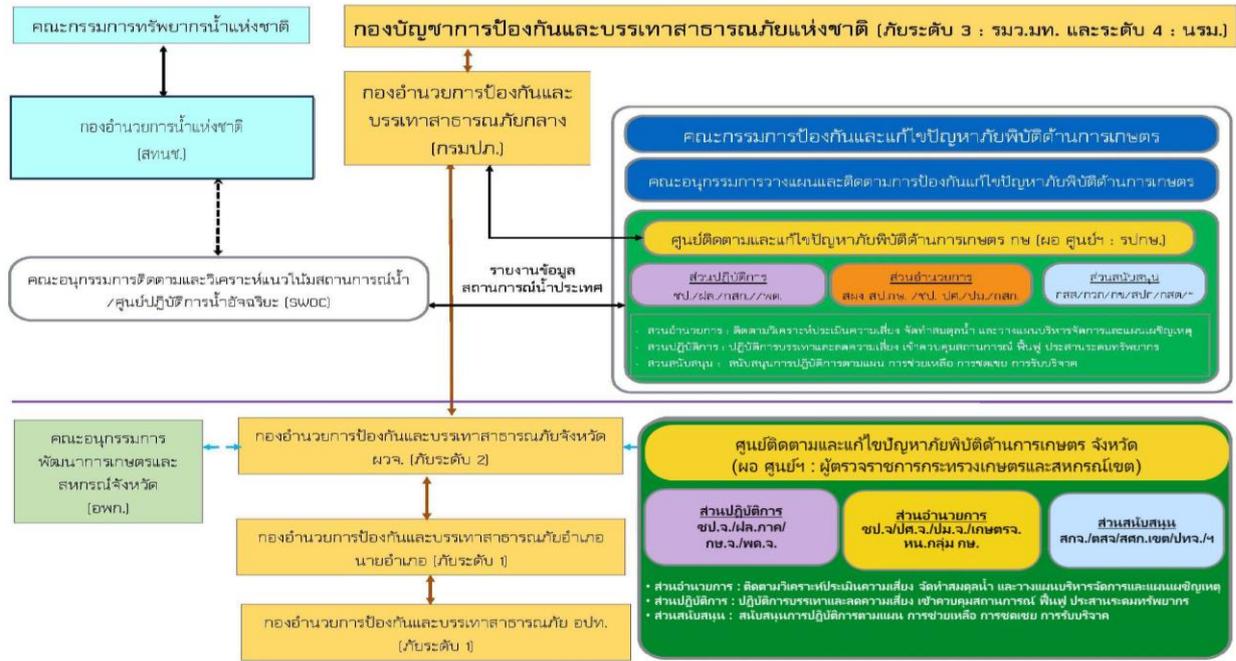
ส่วนภูมิภาค

- ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นเลขานุการศูนย์

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานข้อมูลและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (ปก.) และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/คณะอนุกรรมการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สำหรับส่วนภูมิภาค ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ประสานข้อมูลและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง

กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ภัยแล้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

16. แหล่งงบประมาณ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของหน่วยงาน
 เงินอุดหนุนราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ พ.ศ.2568
 งบกองทุนพัฒนาสหกรณ์
 งบกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 งบกองทุนพัฒนายางพารา
 สินเชื่อกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
 สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

17. ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2568 – เดือนเมษายน 2569

18. การติดตามและรายงาน

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
1. สถานการณ์น้ำ 1.1 ในเขตชลประทาน 1.2 นอกเขตชลประทาน	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น. ทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
2. สถานการณ์การเพาะปลูกพืช ฤดูแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน	ทุกวันพุธ
3. การปฏิบัติการฝนหลวง	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
4. การแจ้งเตือน	ทุกส่วนราชการ	เมื่อมีการแจ้งเตือน

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
5. ผลกระทบด้านการเกษตร 5.1 ด้านพืช 5.2 ด้านประมง 5.3 ด้านปศุสัตว์	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และ ปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
6. ข้อพิพาท	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย
7. ผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/ โครงการ	ทุกส่วนราชการ	ภายในวันที่ 5 ของเดือน
8. คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร	ภายในวันที่ 10 ของเดือน

19. การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กษ.	0-2281-9959	0-2629-9660
กรมชลประทาน - ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ - สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	0-2669-2560 0-2241-2360	0-2243-1098 0-2241-3348
กรมประมง - กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ	0-2558-0236	
กรมปศุสัตว์ - กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์	0-2653-4444 ต่อ 2273	0-2653-4928
กรมพัฒนาที่ดิน - กองแผนงาน - กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	0-2579-0752 0-2579-3504	0-2579-0923 0-2579-3504
กรมวิชาการเกษตร - กองแผนงานและวิชาการ	0-2579-6535 ต่อ 11	0-2940-6342 0-2579-5246
กรมส่งเสริมการเกษตร - กองแผนงาน - กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริการจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร - กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย	0-2579-3741 0-2579-3804 0-2940-6190	0-2940-7026 0-2579-3010 0-2940-6190
กรมการข้าว - สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว - สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าว	0-2561-2533 0-2561-2182 0-2561-4463 0-2561-4235	0-2561-2533

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์	0-2282-5848	0-2628-5537
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร - กองแผนงาน - กองปฏิบัติการฝนหลวง - กองตรวจและพัฒนาการตรวจสภาพอากาศฝนหลวง	0-2109-5100 ต่อ 811 0-2109-5100 ต่อ 410 0-2109-5100 ต่อ 516	0-2109-5143
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน - สำนักบริหารกองทุน	0-2278-5420 0-2282-9004 ต่อ 1211	0-2278-5420 0-2282-9004 ต่อ 1211
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ	0-2579-8161 0-2579-8247	0-2579-8162
กรมหม่อนไหม - สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีหม่อนไหม	0-2558-7900 ต่อ 7420	0-2558-7900 ต่อ 7420
การยางแห่งประเทศไทย - กองสวัสดิการเกษตรกร	0-2433-2222 ต่อ 245	0-2434-2294

ภาคผนวก

<https://s.moac.go.th/EP3Aw5>

- ภาคผนวก ก พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ
- ภาคผนวก ข คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งล่วงหน้า 6 เดือน
- ภาคผนวก ค พื้นที่น้ำเค็มรุกสวน
- ภาคผนวก ง พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยภาคใต้
- ภาคผนวก จ การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต
- ภาคผนวก ฉ แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 ทั้งประเทศ
- ภาคผนวก ช แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69
- ภาคผนวก ซ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2568

ภาคผนวก ฅ.

การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต

บัญชีทรัพยากรเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ
เพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และ เครื่องมืออุปกรณ์	จำนวน	หน่วย นับ	สถานที่เก็บรักษา		หน่วยงาน
				ตำบล	อำเภอ	
1	เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่	11	เครื่อง		เมืองปราจีนบุรี	โครงการชลประทานปราจีนบุรี
2	รถบรรทุกน้ำ	1	คัน	แก่งดินสอ	นาดี	คบ.วินุชดินทรจินดา
	รถบรรทุก 6 ตัน	3	คัน			
	รถตัดหญ้าชุดหลัง	1	คัน			
	รถพาร์มแทรกเตอร์	1	คัน			
3	รถบรรทุก 4 ล้อ	2	คัน		เมืองปราจีนบุรี	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ปราจีนบุรี
	รถตู้ 10 ที่นั่ง	1	คัน			
5	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		เมืองปราจีนบุรี	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
6	รถบรรทุก 4 ล้อ	2	คัน		กบินทร์บุรี	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
7	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		นาดี	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
8	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		บ้านสร้าง	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
9	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		ประจันตคาม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
10	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		ศรีมหาโพธิ์	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
11	รถบรรทุก 4 ล้อ	1	คัน		ศรีมโหสถ	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี
12	รถบรรทุกขนาด 1 ตัน ขับเคลื่อน 2 ล้อ แบบดับเบิลแคบ	1	คัน	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
13	รถบรรทุกขนาด 1 ตัน ขับเคลื่อน 2 ล้อ แบบมีช่องว่าง ด้านหลังคนขับ (CAB)	1	คัน	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

ภาคผนวก ญ.

คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
จังหวัดปราจีนบุรี

รายนามคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
1	นายธิตี โลหะปิยะพรหม	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตที่ 9/ผู้อำนวยการศูนย์	02 2815 955 ต่อ 253 08 1932 2366
1	นางยอดขวัญ วิภาคกิจ	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี/ รองผู้อำนวยการศูนย์	0 3745 4042 - 3 09 8750 7971
2	นางสาวธนนันท์ ศรีสุวะ	เกษตรจังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3721 7871 4 08 6311 1876
3	นายกมล ผิวเหมาะ	ประมงจังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3721 7003 09 2115 8805
4	นายสัตวแพทย์สุขุม สนธิพันธ์	ปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3721 6670 08 5660 9815
5	นายสุวิทย์ ทูมมี	สหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3745 4044 08 7035 8753
6	นายวิฑูล ประดิษฐบุญ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3745 4073 4 08 6061 6416
7	นางดวงใจ สมโภชน์	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี/ กรรมการ	0 3745 4077 08 92443708
8	นายโชคชัย เสนาะเกียรติ	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3720 0416 - 7 08 8959 9114
9	นางสาววรารัตน์ สิวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3762 9518 08 1294 2519
10	นางกุลชญา ดาร์เวล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3721 1232 08 1934 0050
11	นางสาวนริศรา เอี่ยมค้อย	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี/กรรมการ	0 3835 1261 08 5519 7445
12	นายจรงค์ จารุเนตร	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี/ กรรมการ	0 3721 0262 08 1694 3396
13	นายสุรเดช กันรัมย์	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย สาขาสระแก้ว/กรรมการ	0 3760 9822 06 3241 4417
14	นายชาติรี บัวจุม	ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี/กรรมการ	0 3721 1625 08 97115721
15	นางสาวกวิณิดา คำแหงผล	หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี/ เลขานุการศูนย์	0 3745 4042 3 06 1784 3685

ที่มาของข้อมูล

1. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ภัยแล้ง ปี 2568/69 , กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี
3. แผนเผชิญเหตุภัยแล้งจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2568 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปราจีนบุรี

